

Miejsce
na naklejkę
z kodem szkoły

dysleksja

MHM-P1_1P-072

EGZAMIN MATURALNY Z HISTORII MUZYKI

MAJ
ROK 2007

POZIOM PODSTAWOWY

Czas pracy 120 minut

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 19 stron i płytę z nagraniami. Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Arkusz zawiera 30 zadań. Do zadań nr 14, 15 i 16 dołączone są przykłady dźwiękowe nagrane kolejno na płycie. Rozwiązuj te zadania po wysłuchaniu przykładów. Zadania te oznaczone są .
3. Rozwiązania wszystkich zadań zamieść w miejscu na to przeznaczonym.
4. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
5. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
6. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie podlegają ocenie.
7. Wypełnij tę część karty odpowiedzi, którą koduje zdający. Nie wpisuj żadnych znaków w części przeznaczonej dla egzaminatora.
8. Na karcie odpowiedzi wpisz swoją datę urodzenia i PESEL. Zamaluj pola odpowiadające cyfrom numeru PESEL. Błędne zaznaczenie otocz kółkiem i zaznacz właściwe.

Za rozwiązanie
wszystkich zadań
można otrzymać
łącznie
100 punktów

Życzymy powodzenia!

Wypełnia zdający przed
rozpoczęciem pracy

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

PESEL ZDAJĄCEGO

--	--	--

KOD
ZDAJĄCEGO

Zadanie 1. (1 pkt)

Podaj nazwy epok lub stulecia, w których działały wymienione poniżej szkoły lub ugrupowania kompozytorskie.

Szkoła kompozytorska	Epoka lub stulecie
grupa darmstadtzka	
szkoła mannheimska	
szkoła franko-flamandzka	

Zadanie 2. (3 pkt)

Uzupełnij poniższe zdania.

- A. *Sonata da camera*, podobnie jak *suita*, składa się z kilku części o charakterze
- B. Ograniczenie ilości części do czterech w *sonacie da chiesa* przypisuje się, który rozpoczynał utwory tego typu częścią w tempie

Zadanie 3. (1 pkt)

Na podanej niżej liście podkreśl nazwiska dwóch kompozytorów, którzy pisali symfonie wokalnie-instrumentalne.

K. Szymanowski, W. Lutosławski, G. Mahler, J. Brahms, F. Schubert

Zadanie 4. (2 pkt)

Olivier Messiaen łączył twórczość kompozytorską z pasją ornitologiczną.

- A. Podaj tytuł jednego dzieła Messiaena, które wskazuje na inspiracje śpiewem ptaków.

.....

- B. Wyjaśnij, w jaki sposób fascynacja śpiewem ptaków wpłynęła na koncepcje rytmiczne w twórczości kompozytora.

.....

.....

.....

Zadanie 5. (2 pkt)

A. Wymień jedną technikę kompozytorską, której stosowanie w renesansowej szkole weneckiej wiąże się z budową Bazyliki św. Marka w Wenecji.

.....

B. Podaj nazwę jednego, wykształconego w renesansie, gatunku muzyki instrumentalnej, który stosowany był w szkole weneckiej.

.....

Zadanie 6. (3 pkt)

A. Wyjaśnij zasadę budowy suity barokowej.

.....

.....

B. Podaj po jednym przykładzie stałej i zmiennej części suity barokowej.

.....

.....

C. Wyjaśnij, w jaki sposób zmieniła się suita w XIX w.

.....

.....

.....

Zadanie 7. (6 pkt)

Kompozytorzy XIX w. często sięgali w swojej twórczości po teksty współczesnych sobie poetów.

A. Połącz tytuł utworu z odpowiadającymi mu nazwiskami kompozytora i poety.
Nazwiska te wybierz z poniższych list.

Kompozytorzy: *F. Schubert, J. Brahms, L. van Beethoven, S. Moniuszko, R. Schumann*

Poeci: *A. Mickiewicz, F. Schiller, A. Puszkina, J. W. Goethe, I.J. Kraszewski*

B. Określ gatunki muzyczne utworów, w których występują wymienione teksty.

Wszystkie odpowiedzi wpisz w odpowiednie miejsca tabeli:

Tytuł utworu	Kompozytor	Poeta	Gatunek muzyczny
<i>Oda do radości</i>			
<i>Król Olszyn</i>			
<i>Dziad i baba</i>			

Wypełnia egzaminator!	Nr zadania	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
	Maks. liczba pkt	1	3	1	2	2	3	6
	Uzyskana liczba pkt							

Zadanie 8. (5 pkt)

Zapoznaj się z poniższymi fragmentami dwóch partytur. Zwracając szczególną uwagę na obsadę wykonawczą, wykonaj polecenia A, B i C.

A. Podaj nazwy epok, w których powstały przedstawione we fragmentach dzieła.

epoka, w której powstał przykład nr 1

epoka, w której powstał przykład nr 2

B. Podaj nazwę gatunku muzycznego, który reprezentowany jest zarówno przez przykład nr 1, jak i przykład nr 2.

.....

C. Zwróć uwagę na obsadę wykonawczą i wyjaśnij, na czym polega różnica w realizacji tego gatunku w przykładzie nr 1 oraz przykładzie nr 2.

.....

.....

.....

.....

Przykład nr 1

The image shows a musical score for 'Przykład nr 1'. It consists of three systems of staves. The first system includes Violins I and II (Viol. concert.), Viola (Vc.), and Violoncello/Contrabass (Vc. Cb.). The second system includes Violins I and II (Viol. di rip.), Viola (Via.), and Violoncello/Contrabass (Vc. Cb.). The third system is for the Cembalo (Cemb.). The tempo is marked 'Allegro' at the beginning of each system. The score is written in a key signature of one flat (B-flat) and a 2/4 time signature. The first system has a key signature change to two flats (B-flat and E-flat) for the Viola and Violoncello/Contrabass parts. The score includes various musical notations such as notes, rests, and dynamics.

Przykład nr 2

The image displays a musical score for Example 2, divided into two main sections: SOLO and TUTTI. The SOLO section (top) features a Flute (Fl.) part with a melodic line, while other instruments (Ob., Fag., Cor., Pft., VI, Vla., Vc. e B.) provide accompaniment. The TUTTI section (bottom) features a complex string arrangement with various textures and dynamics, including a prominent piano (p) section with a dense, rhythmic pattern.

Wypełnia egzaminator!	Nr zadania	8.
	Maks. liczba pkt	5
	Uzyskana liczba pkt	

Zadanie 9. (1 pkt)

Podaj dwa gatunki muzyki barokowej, dla których podstawowymi współczynnikami formy są arie, recytatywy i chóry.

.....

.....

Zadanie 10. (4 pkt)

Poniżej podano opisy trzech technik kompozytorskich oraz listę terminów określających te techniki.

A. Uzupełnij każdy opis. Dobierz do opisu odpowiadającą mu nazwę techniki i wpisz ją we właściwe miejsce.

Techniki: *organalna, fauxbourdon, cantus firmus, imitacyjna, basso continuo*

1. Technika polega na powtórzeniu całości lub fragmentu struktury wziętej z jednego głosu w innym głosie.
2. Ruch równoległy głosów oddalonych od siebie o współbrzmienia kwarty lub kwinty nazywa się techniką
3. Struktura melodyczna będąca podstawą kompozycji wielogłosowych, pochodząca z chorału gregoriańskiego lub pieśni świeckiej to

B. Podaj nazwę epoki, w której wykształciły się opisane powyżej techniki.

.....

Zadanie 11. (1 pkt)

Zestaw nazwiska kompozytorów z nazwami szkół kompozytorskich. W tym celu przyporządkuj cyfrym po jednej literze.

1. Giovanni Pierluigi da Palestrina	A. szkoła franko-flamandzka
2. Orlando di Lasso	B. szkoła neapolitańska
3. Claudio Monteverdi	C. szkoła rzymska
	D. szkoła wenecka

1.	
----	--

2.	
----	--

3.	
----	--

Zadanie 12. (4 pkt)

W epoce baroku funkcjonowały dwa typy uwertury: francuska i włoska.

A. Podaj następstwo części wolnych i szybkich w każdym z nich.

1. uwertura francuska
2. uwertura włoska.....

B. Wyjaśnij funkcję uwertury francuskiej i włoskiej w muzyce baroku.

.....

C. Podaj nazwisko kompozytora przełomu XVIII i XIX w., któremu przypisuje się stworzenie typu uwertury koncertowej.

Zadanie 13. (2 pkt)

W twórczości H. Wieniawskiego i F. Chopina występuje szereg wspólnych dla obu kompozytorów gatunków muzycznych. Wymień nazwy dwóch gatunków uprawianych przez obu kompozytorów.

1.
2.

Zadanie 14. (2 pkt)

Mazurek to gatunek muzyczny, który może opierać się na trzech podstawowych tańcach mazurowych: mazurze, kujawiaku i oberku. Po wysłuchaniu fragmentów dwóch mazurków F. Chopina podaj nazwę wzorca tanecznego, który dominuje w przykładzie pierwszym oraz innego, który dominuje w przykładzie drugim.

przykład pierwszy

przykład drugi

Zadanie 15. (8 pkt)

Wysłuchaj czterech przykładów muzyki z różnych epok i wykonaj polecenia.

A. Wpisz do poniższej tabeli nazwy epok, z których pochodzą przykłady dźwiękowe.

B. Wpisz gatunki muzyczne występujące w poszczególnych przykładach.

	Przykład 1.	Przykład 2.	Przykład 3.	Przykład 4.
A. epoka				
B. gatunek muzyczny				

Wypełnia egzaminator!	Nr zadania	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.
	Maks. liczba pkt	1	4	1	4	2	2	8
	Uzyskana liczba pkt							

Zadanie 16. (2 pkt)

Na podstawie analizy fragmentu III Symfonii *Pieśni żalonych* H.M. Góreckiego (nr 20 *Appassionato* – nagranie i nuty, 7 taktów) wykonaj polecenia A i B.

A. Opisz krótko sposób nawiązania w warstwie harmoniczej do muzyki epok wcześniejszych.

20

APPASSIONATO 6

The score is handwritten and consists of the following parts:

- Strings:** Cr 1.2, 3.4, Tn 1.2, 3.4, ar (violin and viola), pf (cello and double bass).
- Soprano:** Singing the lyrics: "Wszakom Ciek Synku mi ty w swem ser-cu no".
- Woodwinds:** Vn I (Violin I), Vn II (Violin II), VL (Viola), VC (Violoncello), Vb (Kontrabas).

Handwritten annotations include a circled '20' at the top left, the title 'APPASSIONATO' and the number '6' in large letters, and dynamic markings 'p' and 'mp'.

4 **21** **AFFETTUOSO**

fl 1.-4. $\text{fl} \text{ 1.-4.}$
 cl 1.-4. $\text{cl} \text{ 1.-4.}$
 cr 1.2. $\text{cr} \text{ 1.2.}$
 tn 1.2. $\text{tn} \text{ 1.2.}$
 ar ar
 pf pf
 Soprano Soprano
 Vn I Vn I
 Vn II Vn II
 VL VL
 VC VC
 Vb Vb

si-ta A ta-kież To-bie wier-nie słu-

p subito

ben sonore

B. Podaj nazwę nurtu stylistycznego muzyki XX wieku, dla którego charakterystyczne są nawiązania do muzyki epok wcześniejszych.

Wypełnia egzaminator!	Nr zadania	16.
	Maks. liczba pkt	2
	Uzyskana liczba pkt	

Zadanie 17. (3 pkt)

Zapoznaj się z fragmentem partytury i wykonaj polecenia A, B i C.

A. Wypisz z partytury jedno oznaczenie agogiczne określające zwolnienie (wstrzymanie ruchu).

.....

B. Wypisz z partytury jedno oznaczenie agogiczne określające przyśpieszenie (wzmożenie ruchu).

.....

C. Wskaż stulecie, w którym oznaczenia tego typu stały się w partyturach powszechne.

.....

The image shows three systems of a musical score for orchestra. The instruments listed are Klar. 1 in A, Hrn. 1 in F, Viol. 1, Viol. 2, Vla., Vc., and Kb. The score includes various tempo markings: *animando*, *riten.*, *A sostenuto* (Solo), *sostenuto*, *animato*, *Con moto* (♩. 60), and *animato*. There are also dynamic markings like *pp* and *ppp*. The score is divided into measures by vertical bar lines.

Zadanie 18. (3 pkt)

Poniżej znajdują się trzy teksty opisujące fragmenty życia lub twórczość wielkich kompozytorów. Podaj o jakich twórców chodzi:

A. Początki jego kariery były trudne. Pierwszej jego opery – "Boginki" – w ogóle nie wystawiono, a kolejną – "Zakaz miłości" – wykonano za czasów jego dyrekcji w Magdeburgu tylko raz. Z Rygi, gdzie był przez dwa lata dyrygentem, zmuszony był uciekać przed wierzycielami aż do Paryża. Okazało się to jednak bardzo owocne dla jego dalszego rozwoju. W Paryżu poznał wybitnych muzyków, takich jak Meyerbeer, Berlioz czy Liszt, których kompozycje wywarły wpływ na jego późniejsze dzieła. Z Lisztem łączyła go także długoletnia, serdeczna przyjaźń.

Kompozytor

B. W 1837 r. wyjechał z Mińska na dalsze studia muzyczne do Berlina. Wtedy powstały jego pierwsze dzieła, m.in. muzyka do komedii A. Fredry "Nocleg w Apeninach" oraz pierwsze pieśni do słów Mickiewicza. Te dwa gatunki, opera i pieśni, zapewniły mu później w historii muzyki polskiej trwałe miejsce, jako przedstawicielowi stylu narodowego.

Kompozytor

C. W okresie lipskim piastował honorowe stanowisko nadwornego kompozytora króla polskiego i księcia saskiego Augusta III, które otrzymał po trzech latach starań popartych dedykowaniem królowi swojej wielkiej Mszy h-moll.

Kompozytor

Zadanie 19. (3 pkt)

Na poniższej ilustracji przedstawiona jest bardzo charakterystyczna postać występująca w jednym z najsłynniejszych dzieł Mozarta.

Papageno

A. Podaj tytuł singspielu W.A. Mozarta, w którym występuje przedstawiona na ilustracji postać.

.....

B. Wymień dwie cechy singspielu, które występują również w utworze Mozarta.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Wypełnia egzaminator!	Nr zadania	17.	18.	19.
	Maks. liczba pkt	3	3	3
	Uzyskana liczba pkt			

Zadanie 20. (6 pkt)

Jedną z pierwszych technik wielogłosowych średniowiecza było organum.

A. Wyjaśnij związek organum z chorałem gregoriańskim.

.....

.....

B. Podaj nazwy głosów występujących w organum paralelnym.

.....

C. Opisz różnice pomiędzy organum paralelnym a organum melizmatycznym występującym w paryskiej szkole Notre Dame. Uwzględnij problematykę dotyczącą rytmiki, liczby głosów oraz ich wzajemnych relacji.

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 21. (4 pkt)

Poniżej umieszczono cechy trzech nurtów stylistycznych muzyki pierwszej połowy XX wieku. Uzupełnij tabelę, wykonując polecenia A i B.

A. Wpisz numer cechy charakterystycznej dla wskazanego nurtu stylistycznego.

B. Podaj nazwisko kompozytora XX wieku, dla którego wskazany nurt jest charakterystyczny.

Lista cech nurtów stylistycznych XX w.:

1. *Bardzo duży wolumen brzmienia połączony z kontrastami dynamicznymi i wyrazowymi*
2. *Ekspozowanie kolorystyki brzmieniowej*
3. *Wykorzystanie szeroko rozumianych inspiracji muzyką ludową*

Nurt stylistyczny	Cecha numer:	Przedstawiciel
impresjonizm		
ekspresjonizm		
folklorizm		

Zadanie 22. (2 pkt)

Prasa warszawska tak opisywała w 1906 r. powstanie nowego ugrupowania artystycznego:

*Ficio, od lat protegowany księcia – uczył go kompozycji w jego majątku w Rajczy – rzucił myśl, żeby stworzyć w Polsce odpowiednik rosyjskiej Wielkiej Piątki. Księciu ten pomysł przypadł do gustu, sypnął pieniędzmi i tak powstała [...].
Celem stowarzyszenia jest popieranie nowej muzyki polskiej za pomocą koncertów i wydawnictw własnych utworów stowarzyszonych.*

A. Podaj nazwę ugrupowania, o którym mowa w powyższych cytatach.

.....

B. Wymień nazwisko jednego przedstawiciela tego ugrupowania.

.....

Zadanie 23. (3 pkt)

Wśród polskich kompozytorów muzyki dawnej często powtarza się imię *Mikołaj*.
Podaj nazwiska trzech kompozytorów polskich epoki średniowiecza lub renesansu, którzy nosili to imię oraz zaznacz przy każdym nazwisku odpowiednią epokę.

Nazwisko	Epoka

Zadanie 24. (2 pkt)

Uzupełnij zdania, wpisując odpowiednie nazwy notacji.

A. Wartości nut i pauz takie jak: *maxima, longa, brevis, semibrevis, minima i semiminima* charakterystyczne są dla notacji

B. System notacji posługujący się liniami określającymi struny instrumentu, na których umieszczano znaki chwytowe (cyfry i/lub litery) nazywa się

Wypełnia egzaminator!	Nr zadania	20.	21.	22.	23.	24.
	Maks. liczba pkt	6	4	2	3	2
	Uzyskana liczba pkt					

Zadanie 25. (2 pkt)

Poniżej przedstawione są fragmenty dwóch madrygalów.

A. Podaj nazwę jednej techniki kompozytorskiej, występującej w przykładzie nr 1.

Przykład nr 1

Fragment of a madrigal score. It consists of three staves: *canto* (soprano), *quinto* (alto), and *b. c.* (basso continuo). The music is in common time (C). The lyrics are: *canto* qui ri - se o; *quinto* qui ri - se o. The vocal lines feature a melodic contour that rises and then falls, with a long note on 'o'.

Fragment of a madrigal score. It consists of three staves: two vocal parts and a *b. c.* (basso continuo) part. The music is in common time (C). The lyrics are: *o* Tir - si. The vocal lines feature a melodic contour that rises and then falls, with a long note on 'si'.

Fragment of a madrigal score. It consists of four staves: *alto*, *tenore*, *b. c.* (basso continuo), and another *b. c.* (basso continuo) part. The music is in common time (C). The lyrics are: *alto* qui per or - nar - mi il...; *tenore* qui per or - nar - mi il... The vocal lines feature a melodic contour that rises and then falls, with a long note on 'mi il...'.

B. Podaj nazwę jednej techniki kompozytorskiej, występującej w przykładzie nr 2.

Przykład nr 2

The image shows a musical score for two choirs, labeled 'Choro 1' and 'Choro 2'. Each choir has four staves (Soprano, Alto, Tenor, Bass). The lyrics are in Italian: 'Hor quan-to ho det - to fra gli tron-chi scri - vi, tron-chi scri- vi'. The score includes vocal lines and piano accompaniment for both groups.

Zadanie 26. (4 pkt)

Uzupełnij tabelę, w której podane są nazwiska kompozytorów z trzech różnych szkół narodowych drugiej połowy XIX wieku.

A. Wpisz szkoły narodowe, do których należeli wymienieni w tabeli kompozytorzy.

B. Wpisz po jednym tytule dzieł symfonicznych, wybierając z poniższej listy:

Weltawa, Noc na Łysej Górze, Peer Gynt, Finlandia.

Kompozytor	A. Szkoła narodowa	B. Tytuł utworu
Modest Musorgski		
Bedrich Smetana		
Edward Grieg		

C. Określ wspólną cechę wszystkich wymienionych utworów.

Wypełnia egzaminator!	Nr zadania	25.	26.
	Maks. liczba pkt	2	4
	Uzyskana liczba pkt		

Zadanie 27. (2 pkt)

Kultura starożytnego Egiptu wywarła wielki wpływ na inne cywilizacje basenu Morza Śródziemnego. Wśród instrumentów przedstawionych na poniższym egipskim fresku znajdują się dwa, które przypominają późniejszą grecką *kitharę* i *aulos*.

Wskaż pierwowzory tych instrumentów, wpisując greckie nazwy: *kithara* i *aulos* we właściwych miejscach pod ilustracją.

.....

Zadanie 28. (3 pkt)

Rozstrzygnij, czy poniższe zdania są prawdziwe, czy fałszywe. W tym celu obok każdego zdania wpisz słowo *prawda* lub *fałsz*.

A.	Koncerty organowe Haendla pełniły w założeniu rolę muzyki antraktowej, wykonywanej przez kompozytora pomiędzy częściami jego oratoriów.	
B.	Haendel, mimo iż uznany został za narodowego kompozytora angielskiego, nigdy nie otrzymał obywatelstwa tego kraju.	
C.	Wczesne oratoria Haendla wykazują znaczne wpływy opery włoskiej.	

A series of horizontal dotted lines for writing.

BRUDNOPIS